

# การประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ของครูโรงเรียนวัดราชบพิธ กรุงเทพมหานคร

## An Application of Child Center Teaching Model of Teachers in Ratchabopit School, Bangkok

สาธิตี รักษัตถ์ญ<sup>1</sup>

Salinee Raggatanyoo

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2557

### บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) ศึกษาการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู 2) เปรียบเทียบการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูที่มีเพศ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ต่างกัน และ 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู ประชากรคือครูที่เป็นข้าราชการประจำของโรงเรียนวัดราชบพิธ กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน 90 คน กลุ่มตัวอย่างกำหนดขนาดโดยสูตรของ Taro Yamane ได้จำนวน 73 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยกรอบแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์ สมมติฐาน รวมทั้งนิยามปฏิบัติการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมี 2 ประเภท ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน คือ การทดสอบค่าที่ และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว

### ผลการวิจัย พบว่า :

1) ครูประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวม 5 แบบ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า แบบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ แบบชิปปาโมเดล 2) ครูที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์สอนต่างกัน มีการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่แตกต่างกัน และ 3) การประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูสามารถแยกเป็นแบบต่างๆ มีรายละเอียด ดังนี้ 1) แบบบทบาทสมมติ 2) แบบโครงงาน 3) แบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ 4) แบบชิปปาโมเดล และ 5) แบบเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจ

คำสำคัญ : 1. การประยุกต์ใช้ 2. รูปแบบการสอน 3. ครู

### Abstract

The objectives of this research were as follows: 1) To study on application of teaching model for learner center of teachers in Wat Rajaborpit school, Bangkok, 2) to compare on

<sup>1</sup> ศศ.บ. (บรรณารักษศาสตร์), M.A. (Linguistics), Ph.D., หัวหน้าฝ่ายห้องสมุด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

application or integration of teaching model for learner center of teachers in Wat Rajaborpit school, Bangkok in terms of sexes, degrees of education and teaching experiences as differently and 3) An opinion toward application of teaching model for learner center of teachers in Wat Rajaborpit school. Bangkok. The population were composed of teachers in Wat Rajaborpit school, Bangkok in academic year 2014, there are about 90 persons, sample size made by Taro Yamane table's measurement, the sample were about 73 persons, simple random sampling was used, the instrument for data collection was questionnaire which are designed by researcher based on conceptual framework, concept, theory and research work objectives, hypothesis throughout definition, to evaluate the quality of instrument, the statistics, there are two types, descriptive statistics were as follows, frequency, percentage, mean, standard deviation and deductive method were as follows, t-test and one way ANOVA.

**The findings were as follows:**

1. The teachers in Wat Rajaborpit school had recommended on application of teaching model for learner center by overview was at more level for all aspects when considered in each aspect from more to less found that the model which are highest mean was the Sippa Model.

2. The Teacher who are different in term of sexes, degrees of education and Teaching experiences found that there were no different.

3. An application of teaching model for learner center of teachers in Wat Rajaborpit school, Bangkok can be divided as follows 1) assumption role model and 2) project work model i.e. there should provide learning activity passing on project work learning resources incommunity for student's analysis and summarize for learning. 3) computer lesson i.e. there should give an opportunity to students for less plan making 4) Suppa model, there should promote for all to present work for their pride for development of them, there should have pre-test and post-test 5) co-operate learning model i.e. to promote for brain storming every time on work for giving opportunity to all students in participation on any opinion and to have group activity for all participation and harmony for activity performance.

**Key Words:** 1. An application 2. Teaching 3. Teacher

## 1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การจัดการศึกษามุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและมุ่งพัฒนาให้ได้ผู้เรียนที่พึงประสงค์คือเก่งดี มีสุข ดังนั้นการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ดังนั้นกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็ม

ศักยภาพซึ่งแตกต่างจากการเรียนการสอนแบบเก่าที่ยึดตัวครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง มุ่งสอนโดยการเน้นการท่องจำตามตำรา ผู้เรียนเรียนแบบรับฟัง (Passive) มากกว่าเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนไม่ได้เรียนรู้อย่างแท้จริง บางครั้งก็จัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองโดยลำพัง โดยขาดการแนะนำจากผู้สอนทำให้ผู้เรียนไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจนในการเรียน และมีการประเมินผลตามสภาพจริงผู้สอนจะต้องให้ความสำคัญกับผู้เรียน (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2544, หน้า 1-13) การศึกษาลักษณะต่างๆ ของผู้เรียนจึงเป็นสิ่งที่ผู้สอนต้องให้ความสำคัญจะได้วิเคราะห์ผู้เรียนและออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสม

โรงเรียนวัดราชพิพิธเป็นโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ นักเรียนส่วนใหญ่ยังอยู่ในช่วงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นวัยที่มีการพัฒนาด้านสติปัญญาความนึกคิดและปรัชญาชีวิตเกือบสมบูรณ์นักเรียนเริ่มตัดสินใจแก้ปัญหาแสวงหาสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง และมีความคิดแบบยึดตัวเองและสิ่งแวดล้อมรอบตัวเป็นศูนย์กลาง ดังนั้น เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับแนวทางที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้บัญญัติไว้ สถาบันการศึกษาจึงมีหน้าที่ที่จะต้องกำหนดเป้าหมายภารกิจและแสวงหายุทธศาสตร์ต่างๆ ในการดำเนินการเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพและความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน โดยการนำเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาใช้กับโรงเรียนวัดราชพิพิธ ซึ่งมีหลากหลายเทคนิคและวิธีการที่ครูสามารถนำไปใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน

จุดประสงค์ของการเรียนรู้และเนื้อหาสาระการเรียนรู้ จากการสังเคราะห์เอกสารและตำรารวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ พบว่า รูปแบบการสอน วิธีสอน และเทคนิคการสอนที่ส่งเสริมและให้ความสำคัญกับผู้เรียนมีจำนวนมากถึง 60 วิธี (ทิตินา แคมมณี, 2548, หน้า 20) แต่ละวิธีการหรือแต่ละเทคนิคมีจุดเด่นและมีประโยชน์ในการนำไปใช้ที่ต่างกัน ครูผู้สอนสามารถคัดสรรไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนตามเป้าหมายของกลุ่มสาระการเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม รูปแบบการสอนที่เป็นที่นิยมของครู คือ แบบบทบาทสมมติ แบบโครงงาน แบบทดลอง แบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ แบบชิปปา แบบเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจ แบบนิรนัย แบบอุปนัย ฯลฯ การนำเทคนิคและวิธีการดังกล่าวไปใช้ในการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการกำกับและดำเนินการในการใช้วิธีการและเทคนิคเหล่านี้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างความคิดรวบยอดในเรื่องที่กำลังเรียนได้อย่างถูกต้องและมีความสุขในการเรียน (วัฒนาพร ระวังทุกข์, 2542, หน้า 4)

ทั้งนี้ ครูต้องพยายามนำกระบวนการจัดการ กระบวนการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม กระบวนการคิด และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ไปสอดแทรกในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เนื้อหา และกระบวนการต่างๆ ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม การบูรณาการเป็นการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำกระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มสาระเดียวกัน หรือต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 21) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเต็มที่

ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูโรงเรียนวัดราชพิพิธ กรุงเทพมหานคร เนื่องจากโรงเรียนวัดราชพิพิธเป็นโรงเรียนที่นำการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาใช้ในการเรียนการสอน งานวิจัยนี้ผู้วิจัยจะศึกษารูปแบบการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ แบบบทบาทสมมติ แบบโครงงาน แบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ แบบชิปปาโมเดล และ แบบเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจเพราะรูปแบบทั้งหมดนี้

สามารถใช้ได้กับการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระวิชาการเรียนรู้ของทุกระดับชั้นซึ่งผลที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอนสามารถนำมาปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนได้

## 2. โจทย์วิจัย

คือ “การประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนวัดราชบพิธ กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับใด”

## 3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.1 เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนวัดราชบพิธ กรุงเทพมหานคร

3.2 เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนวัดราชบพิธ กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน

3.3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู โรงเรียนวัดราชบพิธ กรุงเทพมหานคร

## 4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 ครูโรงเรียนวัดราชบพิธที่มีเพศต่างกันมีการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน

4.2 ครูโรงเรียนวัดราชบพิธที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกัน

4.3 ครูโรงเรียนวัดราชบพิธที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกัน

## 5. ประโยชน์ที่ได้รับการวิจัย

5.1 ทำให้ทราบความรู้อย่างเข้าใจในรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียน วัดราชบพิธ กรุงเทพมหานคร

5.2 ผลจากการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนวัดราชบพิธ กรุงเทพมหานคร

5.3 ผลจากการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้โดยนำมากำหนดแนวทางในการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแต่ละแบบและพร้อมที่จะพัฒนาในการจัดกิจกรรมของครูโรงเรียนวัดราชบพิธ กรุงเทพมหานคร

5.4 ผลจากการศึกษาในครั้งนี้สามารถได้แนวทางการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนวัดราชบพิธ กรุงเทพมหานคร

## 6. วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินงานวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู โรงเรียนวัดราชบพิศ กรุงเทพมหานคร” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 2) เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง 3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 4) การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 5) การเก็บรวบรวมข้อมูล 6) การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล และ 7) สถิติที่ใช้ในการวิจัย

### 6.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอนที่เป็นข้าราชการประจำปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนวัดราชบพิศ กรุงเทพมหานครรวมจำนวน 90 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนที่เป็นข้าราชการประจำของโรงเรียนวัดราชบพิศ ประจำปีการศึกษา 2557 รวมจำนวน 90 คนโดยได้ดำเนินการตามวิธีการกำหนดขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane (1973, p.30)

### 6.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) เป็นการสุ่มโดยถือว่าประชากรมีโอกาสดูถูกเลือกเท่ากัน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2542, หน้า 19) จากจำนวนประชากรทั้งหมด 11 กลุ่มงานที่เป็นข้าราชการครูจำนวน 90 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 73 คน

### 6.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามประกอบด้วยคำถามปลายปิดและปลายเปิด 3 ตอน มีรายละเอียด ดังนี้

**ตอนที่ 1** เป็นแบบสำรวจรายการ (Check-List) เลือกตอบข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน

**ตอนที่ 2** คำถามเป็นแบบปลายปิดเกี่ยวกับระดับการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน 5 แบบ คือ 1) แบบบทบาทสมมติจำนวน 2) แบบโครงงาน 3) แบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ 4) แบบชิปโมเดล และ 5) แบบเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจ (รวมข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 30 ข้อ) ข้อคำถามที่ใช้มีลักษณะเชิงบวกเป็นแบบสอบถามตามมาตราวัดแบบ ลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) คือ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้หลักเกณฑ์การกำหนดมาตราวัดเป็น 5 ระดับ (Likert, 1976, pp. 86-88) แบบสอบถามจะมีคำตอบให้เลือกในลักษณะประเมินค่า คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายค่าเฉลี่ยได้ 5 ระดับ แต่แต่ละระดับมีช่วงกว้างเท่ากับ 0.80 และเกณฑ์การพิจารณาระดับการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะอาศัยค่าตามแบบของเบสต์ (Best, 1986, pp. 181-183) คือ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง การประยุกต์ใช้อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง การประยุกต์ใช้อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง การประยุกต์ใช้อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง การประยุกต์ใช้อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง การประยุกต์ใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

**ตอนที่ 3** ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนวัดราชบพิธ กรุงเทพมหานครเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Question) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเพิ่มเติมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนวัดราชบพิธ กรุงเทพมหานคร ได้โดยอิสระ

#### 6.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือมีวิธีการดำเนินการดังนี้

- 1) ศึกษาค้นคว้าแนวความคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยเพื่อใช้เป็นกรอบสร้างแบบสอบถาม
- 3) เสนอร่างแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม
- 4) เสนอแบบสอบถามที่ปรับปรุงต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 รูป/คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความครอบคลุมเนื้อหา

6.4.5 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) แบบสอบถาม และความเที่ยงตามโครงสร้าง (Constant Validity) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ .67 ขึ้นไป จากข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 30 ข้อ โดยเลือกใช้ข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ในช่วง .67-1.00 หลังจากตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้ว ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุดแล้วนำผลการตอบแบบสอบถาม ไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ .9266

#### 6.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลการทำวิจัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนวัดราชบพิธ กรุงเทพมหานคร เพื่อขอเก็บข้อมูลการทำวิจัย
- 2) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกให้กับครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนดไว้โดยผู้วิจัยได้อธิบายเหตุผลการทำวิจัยและวิธีการตอบแบบสอบถาม และรอรับแบบสอบถามได้ตอบเสร็จเรียบร้อยแล้วกลับคืน
- 3) ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รับกลับคืนมาโดยตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับคิดเป็นร้อยเปอร์เซ็นต์แล้วจึงนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

#### 6.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอนโดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอผลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย 2) วิเคราะห์ข้อมูลระดับการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโดยการหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอผลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย 3) วิเคราะห์ข้อมูลการทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย

การประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูที่มีเพศ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์การสอน ต่างกัน โดยใช้การทดสอบความแปรปรวนทางเดียวด้วย F-test (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ก็ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Difference) นำเสนอผลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย 4) วิเคราะห์ข้อเสนอแนะโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

### 6.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยอยู่ 2 ประเภท คือ 1) สถิติการพรรณนา (Descriptive Statistics) การหาความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) สำหรับการบรรยายปัจจัยส่วนบุคคล 2) สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

## 7. สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษสามารถสรุปได้ดังนี้ 1) ครูผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง การศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์การสอน 25 ปีขึ้นไป 2) การประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพบว่าครูผู้ตอบแบบสอบถามมีการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมทั้ง 5 แบบระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายแบบโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า แบบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือแบบชิปปาโมเดลแบบที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือแบบบทบาทสมมติ 3) เปรียบเทียบโดยการทดสอบสมมติฐานการวิจัยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ส่วนการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) มีผลการวิเคราะห์ คือ 1) จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน พบว่า ระดับการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูที่มีเพศต่างกัน มีการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมทั้ง 5 แบบไม่แตกต่างกัน และ 4) ข้อเสนอแนะการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบต่างๆ ดังนี้ 1) แบบบทบาทสมมติ มีข้อเสนอแนะว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่กล้าแสดงออกหน้าชั้นเรียน และมีเวลาการทำกิจกรรมน้อย เป็นต้น 2) แบบโครงงาน มีข้อเสนอแนะว่า การเรียนรู้แบบโครงงานควรผ่านแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนเพื่อให้นักเรียนได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผลในสิ่งที่ได้เรียนรู้มา 3) แบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ มีข้อเสนอแนะว่า ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำแบบเรียน เช่น ให้นักเรียนทำการบ้านและส่งรายงานผ่านอินเทอร์เน็ต 4) แบบชิปปาโมเดล มีข้อเสนอแนะว่า ควรส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสนำเสนอผลงานเพื่อสร้างความภาคภูมิใจตนเอง และควรมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 5) แบบเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจมีข้อเสนอแนะว่า ควรสนับสนุนให้มีการระดมสมองทุกครั้งที่มีการทำงานเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และควรมีการจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในการดำเนินกิจกรรม

## 8. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้ 1) ผลการวิเคราะห์ระดับการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูพบว่าครูมีการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเรื่องการจัดการกระบวนการเรียนตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และยังสอดคล้องกับการศึกษาของทีศนาแชมมณีและคณะ ที่สรุปหลักการการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเมื่อพิจารณาเป็นรายแบบโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า แบบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ แบบชิปปาโมเดลอยู่ในระดับมากทั้งนี้เพราะครูมีการกระตุ้นความสนใจและความพร้อมของนักเรียนโดยการเก็บคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเข้าเรียน สอดคล้องกับ ขจีรัตน์ นนทะภา (2545) ที่ทำการศึกษารื่อง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบชิปปา (CIPPA Model) ของครูกลุ่มรายวิชาร้อยมาลัย โรงเรียนนารีนุกูล จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ครูผู้สอนได้นำการสอนแบบ CIPPA Model มาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยที่ครูเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ และกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักวิธีการค้นคว้าและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ส่วนแบบที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ แบบบทบาทสมมติ อยู่ในระดับมากทั้งนี้เพราะครูมีการให้นักเรียนจัดกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติเพื่อกระตุ้นให้สนใจการเรียนเข้าใจสถานการณ์เข้าใจปัญหาและให้ฝึกแก้ปัญหาใช้ความคิดสร้างสรรค์กล้าแสดงออก สอดคล้องกับ ทีศนาแชมมณีและคณะ ที่เห็นว่า ครูผู้สอนควรได้มีความเข้าใจหลักการและวิธีการของเทคนิคการสอนก่อนทำการสอน ส่วนการวิเคราะห์สมมติฐานการวิจัยมีรายละเอียด ดังนี้ 1) ครูที่มีเพศต่างกันมีการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมทั้ง 5 แบบ ไม่แตกต่างกัน 2) ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมทั้ง 5 แบบ ไม่แตกต่างกัน 3) ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีระดับการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโดยรวมทั้ง 5 แบบ ไม่แตกต่างกัน

## 9. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ควรมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมาย
2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย 1) ควรมีการศึกษาการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโดยศึกษาตัวแปรอื่นหรือปัจจัยส่วนบุคคลอื่น 2) ควรมีการศึกษาการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโดยศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้อื่น และ 3) ควรมีการศึกษาปัญหาและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู

## 10. บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2548). สถิติสำหรับงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.  
 ทีศนา แชมมณี. (2548). ศาสตร์ : องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.  
 กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). **แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : แอลพีเพรส.  
วิชัย วงษ์ใหญ่. (2544). **กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน :ภาคปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.  
วิชาการ, กรมกระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้  
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**.  
ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ. (2539). **การประเมินผลจากสภาพจริง**. กรุงเทพฯ :  
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

Best, John W. (1986). *Reserch in Education*. Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice - Hall Inc.

D.W. & Johnson, R.T. (1991). **Learning Together and Alone: Cooperative and Individualistic Learning**. (5 th.ed) Englewood Cliffs, New Jersey.

Likert. (1976). **New pattem of management**. New York:MacMillan Publishing Co.

Taro Yamane. (1973). **T Statistics. An introductory**. (2 nded). New York:Harper & Row.

## 11. คำขอบคุณ

การทำวิจัยเรื่องนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเพราะได้รับความร่วมมือและการช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย ขอขอบคุณ รศ.ดร.ศรีศักดิ์ สุนทรไชย ที่ได้รับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิอ่านงานวิจัยให้เป็นอย่างดี ขอขอบคุณผู้ที่ตอบแบบสอบถามทุกท่าน และขอขอบคุณสำนักบริหารโครงการวิจัยในอุดมศึกษาและพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาที่ได้สนับสนุนงบประมาณในการทำวิจัย ทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการงานวิจัยจนสำเร็จสมบูรณ์ไปได้ด้วยดีทุกประการ